

udnyttede udlånsmuligheder i andre pengeinstitutter, hvorfor det samlede udlånsloft ikke på noget tidspunkt har været overskredet for den pågældende gruppe af pengeinstitutter under et.

Medens således det samlede beløb for etablerede og tilsagte lån (maksimum) under udlånsloftet har været praktisk taget konstant siden efteråret 1973, har de faktiske udlån fortsat været stigende. Dette skyldes, at den tendens til stigende gennemsnitlig udnyttelse af de bevilgede kreditter, som har kunnet iagttages under det økonomiske opsving siden efteråret 1972, er fortsat også i 1. halvår af 1974. Den samlede virkning af stigningen i den gennemsnitlige udnyttelsesgrad af det fastholdte udlånsloft har dog været, at pengeinstitutternes udlånsstigning, som gennem 1973 lå på 15-17 pct. på årsbasis, frem til udgangen af august 1974 er faldet til 10-11 pct. I betragtning af stigningen i produktion og omsætning i løbende priser over de sidste 12 måneder må dette betragtes som en moderat udlånsstigning. Tendensen til afsvækkelse af udlånsstigningen satte i sparekasserne ind allerede fra omkring årsskiftet, medens bankernes udlånsstigning var betydelig, også i 1. kvartal 1974, bl. a. på baggrund af meget store nettoindbetalinger til statsfinanserne.

Ud over den generelle styrkelse af kreditpolitikken ved aftalesystemet af 2. november 1973 påtog pengeinstitutterne sig ved aftalerne at begrænse långivningen til forbrugsformål bl. a. ved ophør med at anvende udlånsformer, ifølge hvilke udlån ydes mere eller mindre automatisk og uden særlig sikkerhedsstillelse, jvf. ovenfor.

Til vurdering af den kvantitative effekt heraf foreligger kun den årlige opgørelse pr. 30. april af bankernes kreditgivning fordelt på erhverv. Med henblik på en forbedret fremtidig belysning af netop forbrugsfinansieringen er der fra og med opgørelsen pr. 30. april 1974 gennemført en udbygning og præcisering af denne statistik. Som følge af disse omlægninger knytter der sig en særlig usikkerhed til vurderingen af udviklingen fra 30. april 1973 til 30. april 1974. Det fremgår dog klart, at håndværk og industri har haft en væsentlig større andel af udlånsstigningen end i de forudgående år. Stigningen inden for de udlåns kategorier, hvor der indgår et betydeligt element af forbrugsfinansiering, har været praktisk taget den samme som i det forudgående år, men det må herved tages i betragtning, at begrænsningerne i forbrugsfinansieringen først gennemførtes i midten af den seneste opgørelsesperiode. Oplysninger, som Danmarks Nationalbank har modtaget fra bankside, tyder på, at udlån til private husholdninger har været af meget begrænset omfang siden november 1973.

På denne baggrund er det regeringens opfattelse, at en generel ophævelse af loven ikke vil være hensigtsmæssig; men man finder, at der i lovtæksten bør foretages ændringer, der støtter Danmarks Nationalbank i dens forhandlinger med pengeinstitutterne og samtidig sikrer, at aftalerne ikke bevirker forskelsbehandling af virksomheder og erhverv i indbyrdes konkurrence. En arbejdsgruppe med repræsentanter fra økonomiministeriet, handelsministeriet og tilsynet med banker og sparekasser samt en repræsentant fra Danmarks Nationalbank har i overensstemmelse med dette synspunkt haft til opgave at foretage en tilpasning af lovtæksten, og lovforslaget er et resultat af dette arbejde.

Ændringsforslagene har således til formål klart at understrege, at regulering af kreditformidlingen principielt bør ske ved aftaler mellem Danmarks Nationalbank og pengeinstitutterne, og at økonomiministeren kun kan udøve de foreslåede beføjelser til at fastsætte bestemmelser, når aftaler ikke har kunnet indgås og kun efter forhandling med Danmarks Nationalbank. Forslaget medfører ingen statsfinansielle konsekvenser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1

Bestemmelsen sikrer, at aftalerne mellem Danmarks Nationalbank og pengeinstitutternes organisationer kan gives virkning for samtlige banker og sparekasser samt andelskasser. Denne bestemmelse sikrer således mod, at enkelte pengeinstitutter kan holde sig uden for aftalerne.

Bestemmelser i henhold til § 1, stk. 1, vil medføre, at det pågældende pengeinstitut i forhold til nationalbanken stilles ganske på samme måde, som om aftalen tillige var indgået mellem disse to parter. Dette vil også gælde aftalens eventuelle sanktionsregler, f. eks. deponering, hvis et pengeinstitut ikke overholder aftalen.

Stk. 2 giver mulighed for at undgå, at aftalernes indhold udhules ved, at andre kreditformidlende virksomheder gennemfører kreditformidling, som banker, sparekasser og andelskasser i henhold til aftaler med Danmarks Nationalbank ikke kan gennemføre. Ministeren kan, alt efter karakteren af virksomhedernes kreditformidling, fastsætte, i hvilket omfang aftalerne mellem Danmarks Nationalbank og de i stk. 1 nævnte pengeinstitutter skal gøres gældende for de i stk. 2 nævnte kreditformidlende virksomheder.

Til § 2

Bestemmelsen understreger, at økonomiministerens adgang til at fastlægge generelle bestemmelser